

Deklaracija iz Kopenhagena

Na Konferenciji na visokoj razini održanoj u Kopenhagenu 12. i 13. travnja 2018. na inicijativu danskog predsjedništva Odbora ministara Vijeća Europe („Konferencija“) donesena je sljedeća deklaracija:

1. Države članice Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) ponovno potvrđuju svoju duboku i trajnu privrženost Konvenciji i ispunjavanju svojih obveza na temelju iste osiguranjem prava i sloboda određenih Konvencijom svakome pod svojom jurisdikcijom. Države članice ujedno ponovno potvrđuju svoju privrženost pravu na podnošenje pojedinačnog zahtjeva Europskom sudu za ljudska prava („Sud“) kao temelju sustava za zaštitu prava i sloboda sadržanih u Konvenciji.
2. Konvencijski sustav je od svog osnivanja značajno doprinio zaštiti i promicanju ljudskih prava i vladavine prava u Europi te danas igra ključnu ulogu u održavanju demokratske sigurnosti i unapređivanju dobre vladavine diljem kontinenta.
3. Proces reforme, započet u Interlakenu 2010. i nastavljen kasnije Konferencijama na visokoj razini u Izmiru, Brightonu i Bruxellesu, pružio je važnu mogućnost za određivanje budućeg smjera konvencijskog sustava i za osiguravanje njegove opstojnosti. Države članice istaknule su potrebnim osigurati učinkovit, usmjeren i uravnotežen konvencijski sustav, u kojem one učinkovito primjenjuju Konvenciju na nacionalnoj razini, dok Sud može svoje napore usredotočiti na prepoznavanje ozbiljnih ili raširenih povreda, sistemskih i strukturnih problema te važnih pitanja interpretacije i primjene Konvencije.
4. Proces reforme pokazao se pozitivnim pothvatom koji je doveo do značajnog razvoja konvencijskog sustava. Ostvareni su važni rezultati, posebice naglašavanjem potrebe za učinkovitom primjenom na nacionalnoj razini, poboljšanjem učinkovitosti Suda i jačanjem supsidijarnosti. Unatoč tome, konvencijski sustav i dalje se suočava s izazovima. Države članice ostaju predane preispitivanju učinkovitosti konvencijskog sustava i poduzimanju svih potrebnih koraka za osiguravanje njegovog učinkovitog funkcioniranja, uključujući i osiguravanje odgovarajućeg financiranja.
5. Dogovoreno je da će Odbor ministara do kraja 2019. odlučiti o tome jesu li do sada poduzete mjere dostatne za osiguravanje održivog funkcioniranja kontrolnog mehanizma Konvencije ili su potrebne temeljitije promjene. Približavanjem tome roku potrebno je razmotriti dosadašnji reformski proces u cilju razmatranja postojećih i budućih izazova.

Zajednička odgovornost – osiguravanje pravilne ravnoteže i poboljšane zaštite

6. Pojam zajedničke odgovornosti upotrebljavan je tijekom cijelog i procesa reforme kako bi se opisala veza između uloge Suda i uloge država članica. Navedeno je ključno za pravilno funkcioniranje konvencijskog sustava i, za krajnji cilj, učinkovitiju zaštitu ljudskih prava u Europi.
7. U Deklaraciji iz Brightona odlučeno je kako će se u preambulu Konvencije dodati dio kojim se potvrđuje da Države članice, u skladu s načelom supsidijarnosti, imaju primarnu odgovornost za osiguravanje prava i sloboda definiranih u Konvenciji i Protokolima uz Konvenciju te da u tome uživaju slobodu procjene, podložnu nadzornoj nadležnosti Suda. U Deklaraciji iz Bruxellesa dodatno je naglašena važnost učinkovite primjene [Konvencije] od strane država, te je stavljen dodatni naglasak na izvršenje presuda.

8. Usmjerenost na važnost učinkovite zaštite konvencijskih standarda na nacionalnoj razini odraz je razvoja konvencijskog sustava. Konvencija je danas uklopljena i, u velikoj mjeri, ugrađena u domaći pravni poredak država stranaka, a Sud je na raspolaganje stavio sudsku praksu kojom tumači većinu prava iz Konvencije. Time se državama strankama omogućava da u potpunosti ostvare svoju konvencijsku ulogu osiguranja zaštite ljudskih prava.

Konferencija stoga:

9. Podsjeća na koncept zajedničke odgovornosti, čiji je cilj ostvarivanje ravnoteže između nacionalnih i europske razine konvencijskog sustava i poboljšana zaštita prava, s boljom prevencijom i učinkovitim pravnim sredstvima dostupnim na nacionalnoj razini.
10. Ponavlja da jačanje načela supsidijarnosti nema namjeru ograničiti ili oslabiti zaštitu ljudskih prava, već istaknuti odgovornost nacionalnih vlasti za osiguranje prava i sloboda navedenih u Konvenciji. S tim u vezi primjećuje kako je najučinkovitiji način za bavljenje kršenjima ljudskih prava upravo onaj na nacionalnoj razini, te kako će poticanje nositelja prava i donositelja odluka na nacionalnoj razini da preuzmu vodstvo u pridržavanju konvencijskih standarda povećati vlasništvo, nad odnosno ojačati podršku za ljudska prava.
11. Snažno potiče, bez daljnje odgode, potvrđivanje Protokola br. 15 uz Konvenciju od strane onih država koje to još nisu učinile.

Učinkovita primjena na nacionalnoj razini – odgovornost država

12. Neučinkovita primjena Konvencije na nacionalnoj razini, posebice ona koja se odnosi na ozbiljne sistemske i strukturne probleme u području ljudskih prava, ostaje i dalje glavni izazov s kojim je suočen konvencijski sustav. Ukupno stanje ljudskih prava u Europi ovisi o djelovanju država i poštovanju koje iste iskazuju prema zahtjevima Konvencije.
13. Središnji element načela supsidijarnosti, prema kojem su nacionalne vlasti prvi jamci Konvencije, jest pravo na učinkovito pravno sredstvo na temelju članka 13. Konvencije.
14. Učinkovita primjena na nacionalnoj razini zahtijeva angažman i interakciju između širokog spektra aktera kako bi se osiguralo da su zakonodavstvo i druge mjere, kao i njihova primjena u praksi, u potpunosti u skladnosti s Konvencijom. Navedeno posebice uključuje članove vlade, javne dužnosnike, članove parlamenta, suce i državne odvjetnike, ali i nacionalne institucije za ljudska prava, civilno društvo, sveučilišta, ustanove za osposobljavanje i predstavnike pravnih struka.

Konferencija stoga:

15. Potvrđuje snažnu predanost Država stranaka ispunjenju njihove odgovornosti za primjenu i provedbu Konvencije na nacionalnoj razini.
16. Poziva Države stranke da nastave jačati primjenu Konvencije na nacionalnoj razini u skladu s prethodnim deklaracijama, posebice Deklaracijom iz Bruxellesa o „Primjeni Europske konvencije o ljudskim pravima, našoj zajedničkoj odgovornosti“ te u skladu s izvješćem Upravnog odbora za ljudska prava Odbora Ministara o dugoročnoj budućnosti konvencijskog sustava, posebice putem:
  - a) kreiranja i poboljšavanja djelotvornih domaćih pravnih sredstava, bilo specifične ili opće prirode, za navodne povrede prava i sloboda iz Konvencije, osobito u situacijama u kojima postoje ozbiljni sistemski ili strukturni problemi;
  - b) osiguravanja, uz prikladnu razinu sudjelovanja nacionalnih parlamenata, da politike i zakonodavstvo budu u potpunosti u skladu s Konvencijom, uključujući provjeru usklađenosti nacрта zakona i upravne prakse sa sudskom praksom Suda, na sustavan način i u ranim fazama procesa;

- c) davanja velikog prioriteta profesionalnoj obuci, osobito obuci sudaca, državnih odvjetnika i drugih javnih dužnosnika, te aktivnostima usmjerenim na podizanje svijesti o Konvenciji i sudskoj praksi Suda, kako bi se razvilo znanje i stručnost nacionalnih tijela i sudova vezano za primjenu Konvencije na nacionalnoj razini, i
  - d) promicanje prevođenja sudske prakse i pravnih materijala Suda na relevantne jezike, čime se doprinosi širem razumijevanju konvencijskih načela i standarda.
17. Ističe pozitivne učinke postupka donošenja pilot presuda kao alata za poboljšavanje primjene Konvencije na nacionalnoj razini stoga što rješava sistemske i strukturne probleme u području ljudskih prava.
18. Ponovno ističe značajnu ulogu koju nacionalne strukture za ljudska prava i dionici imaju u primjeni Konvencije, te poziva Države članke da, ukoliko to već nisu učinile, razmotre osnivanje neovisne nacionalne institucije za ljudska prava u skladu s Pariškim načelima.

Izvršenje presuda – ključna obaveza

19. Države članke obavezale su se da će se podvrgnuti konačnoj presudi Suda u svakom sporu u kojem su članke. Odbor ministara provođenjem nadzora izvršenja osigurava pravilno izvršavanje presuda Suda, uključujući i provedbu općih mjera radi rješavanja širih sistemskih problema.
20. Snažna politička predanost Država članaka izvršavanju presuda od ključne je važnosti. Nepravovremeno izvršavanje presuda može negativno utjecati na podnositelja/podnositelje, stvoriti dodatno radno opterećenje za Sud i Odbor ministara te narušiti autoritet i kredibilitet konvencijskog sustava. Takvim propustima mora se pristupiti na otvoren i odlučan način.

Konferencija stoga:

21. Ponovno ističe snažnu predanost Država članaka potpunom, učinkovitom i pravovremenom izvršenju presuda.
22. Ponovno potvrđuje kako je Deklaracija iz Bruxellesa važan instrument za rješavanje pitanja izvršenja presuda i podržava preporuke koje su u njoj sadržane.
23. Poziva Države članke da poduzmu dodatne mjere gdje je potrebno kako bi ojačale kapacitete za učinkovito i brzo izvršenje presuda na nacionalnoj razini, uključujući pri tom i međudržavnu suradnju.
24. Snažno potiče Odbor ministara da nastavi koristiti sve alate koji su mu na raspolaganju za provedbu važnog zadatka nadzora izvršavanja presuda, uključujući postupke iz članka 46., stavaka 3. i 4. Konvencije, imajući pritom na umu kako je predviđeno da se iste koriste umjereno, odnosno u iznimnim okolnostima.
25. Potiče Odbor ministara da razmotri potrebu za daljnjim osnaživanjem kapaciteta za pružanje brze i fleksibilne tehničke podrške Državama članicama koje su suočene s izazovom izvršavanja presuda Suda, posebice pilot presuda.

Europski nadzor – uloga Suda

26. Sud djeluje kao zaštitnik od povreda koje nisu ispravljene na nacionalnoj razini i daje obvezatno tumačenje Konvencije u skladu s relevantnim normama i načelima međunarodnog javnog prava, posebice, u svjetlu Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora, uzimajući u prikladnoj mjeri u obzir i suvremene okolnosti.

27. Kvaliteta i, posebice, jasnoća i konzistentnost presuda Suda važne su za autoritet i djelotvornost konvencijskog sustava. Time se nacionalnim vlastima daje okvir za učinkovitu primjenu i provedbu konvencijskih standarda na domaćoj razini.
28. Načelo supsidijarnosti, koje se nastavlja razvijati i mijenjati u sudskoj praksi Suda, usmjerava način na koji Sud provodi preispitivanje.
  - a) Sud, djelujući kao zaštitnik pojedinaca čija prava i slobode nisu osigurani na nacionalnoj razini, može se baviti određenim predmetom tek nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. On ne djeluje kao sud četvrtog stupnja.
  - b) Sudska praksa Suda jasno ukazuje da Države stranke uživaju slobodu procjene u tome kako provode i primjenjuju Konvenciju, ovisno o okolnostima predmeta te pravima i slobodama o kojima se radi. Ovo odražava činjenicu da je konvencijski sustav supsidijaran zaštiti ljudskih prava na nacionalnoj razini te da su nacionalne vlasti u načelu u boljem položaju od međunarodnog suda ocijeniti lokalne potrebe i uvjete.
  - c) Sudska praksa Suda po pitanju slobode procjene prepoznaje kako u slučajevima primjene određenih odredbi Konvencije, npr. članka 8. do članka 11., može postojati niz različitih, ali jednako legitimnih rješenja od kojih svako može biti kompatibilno s Konvencijom ovisno o kontekstu. Ovo se može pokazati relevantnim kod procjenjivanja razmjernosti mjera koje ograničavaju ostvarivanje prava ili sloboda na temelju Konvencije. U slučajevima kada se na nacionalnoj razini provodi vaganje u skladu s kriterijima utvrđenim sudskom praksom Suda, Sud je načelno izrazio kako svoju procjenu neće zamijeniti procjenama domaćih sudova, osim ako za to ne postoje snažni razlozi.
  - d) Sloboda procjene ide ruku pod ruku s nadzorom u okviru konvencijskog sustava, a odluka o tome je li došlo do povrede Konvencije u konačnici je na Sudu.

Konferencija stoga:

29. Pozdravlja napore koje je poduzeo Sud kako bi poboljšao jasnoću i konzistentnost svojih presuda.
30. Cijeni napore Suda u osiguravanju da se tumačenje Konvencije odvija na pažljiv i uravnotežen način.
31. Pozdravlja daljnji razvoj načela supsidijarnosti i doktrine slobode procjene u sudskoj praksi Suda.
32. Pozdravlja strogu i konzistentnu primjenu uvjeta vezanih uz dopuštenost i nadležnost od strane Suda, uključujući inzistiranje na većoj ustrajnosti podnositelja u podnošenju prigovora na temelju Konvencije na domaćoj razini, te korištenje mogućnosti proglašavanja zahtjeva nedopuštenim u slučajevima kada podnositelj nije pretrpio značajnu štetu.

Interakcija između nacionalne i europske razine – potreba za dijalogom

33. Kako bi sustav zajedničke odgovornosti bio učinkovit, potrebna je dobra interakcija između nacionalne i europske razine. Navedeno podrazumijeva, u skladu s neovisnošću Suda i obvezujućom prirodom njegovih presuda, konstruktivan i kontinuiran dijalog između Država stranaka i Suda o njihovim ulogama u primjeni i razvoju konvencijskog sustava, uključujući razvoj prava i sloboda definiranih u Konvenciji od strane Suda. U taj dijalog trebalo bi biti uključeno i civilno društvo. Takva interakcija bi mogla učvrstiti razvoj ljudskih prava u europskim demokracijama.
34. Intervencije trećih stranaka važan su način na koji Države stranke mogu stupiti u dijalog sa Sudom. Poticanjem Država stranaka, ali i drugih zainteresiranih dionika, da sudjeluju u relevantnim postupcima pred Sudom, iznošenjem svojih pogleda i stajališta, može predstavljati način za osnaživanje autoriteta i povećanje učinkovitosti konvencijskog sustava.

35. Prepoznavanjem ozbiljnih pitanja koja utječu na tumačenje Konvencije i ozbiljnih problema od opće važnosti, Veliko vijeće ima središnju ulogu u osiguravanju transparentnosti i olakšavanju dijaloga o razvoju sudske prakse.

Konferencija stoga:

36. Ističe potrebu za dijalogom, na sudbenoj i političkoj razini, kao načina za osiguravanje snažnije interakcije između nacionalnih i europske razine sustava.
37. Pozdravlja:
- a) buduće stupanje na snagu Protokola br. 16 Konvencije,
  - b) formiranje Mreže visokih sudova koju je uspostavio Sud kako bi osigurao razmjenu informacija o konvencijskoj sudskoj praksi i potaknuo njezin daljnji razvoj,
  - c) kontinuirani konstruktivni dijalog između zastupnika država/vlada i Tajništva Suda čime se osigurava pravilno konzultiranje o novim postupcima i načinima rada
  - d) održavanje tematskih rasprava u Odboru ministara o glavnim pitanjima vezanim uz izvršenje presuda.
38. Poziva Sud da usvoji pravila postupanja kako bi se drugim Državama omogućilo izražavanje podrške za preispitivanje predmeta Vijeća pred Velikim vijećem u slučajevima kada je to relevantno. Izražavanje takve podrške može biti korisno za skretanje pažnje Suda na postojanje ozbiljnog problema od općeg značaja u smislu članka 43., stavka 2. Konvencije.
39. Potiče Sud da podrži povećanje intervencija trećih strana, posebice u predmetima pred Velikim vijećem, i to na sljedeće načine:
- a) slanjem na odgovarajući način pravovremenih obavijesti o nadolazećim predmetima koji se mogu odnositi na pitanja načela, i
  - b) osiguravanjem da su pitanja namijenjena strankama dostupna u ranoj fazi postupka i formulirana na način da iznose problematiku predmeta na jasan i usmjeren način.
40. Potiče Države stranke da pojačaju koordinaciju i suradnju u vezi intervencija trećih strana, uključujući stvaranje kapaciteta za navedeno i za sustavno komuniciranje u okviru Mreže zastupnika država/vlada u predmetima potencijalno zanimljivim i drugim Državama strankama.
41. Cijeni poziv danskog Predsjedništva da do kraja 2018. organizira neformalni sastanak Država stranaka i drugih zainteresiranih dionika, nastavno na Konferenciju stručnjaka na visokoj razini održanu 2017. u Kokkedalu, na kojem će se raspravljati o općem razvoju sudske prakse Suda, uvažavajući pri tome neovisnost Suda i obvezujuću prirodu njegovih presuda.

Izazov broja predmeta – potreba za daljnjim djelovanjem

42. Poboljšavanje sposobnosti konvencijskog sustava za nošenje s rastućim brojem zahtjeva bio je jedan od glavnih ciljeva postojećeg procesa reforme od samog početka.
43. U trenutku pokretanja procesa iz Interlakena broj neriješenih zahtjeva pred Sudom iznosio je više od 140 000. Unatoč kontinuiranom priljevu velikog broja novih zahtjeva, sud je od tada uspio značajno smanjiti taj broj. Ovakav razvoj događaja dokaz je iznimne sposobnosti Suda da reformira i prilagodi svoje metode rada.

44. Unatoč zapaženim rezultatima, broj predmeta pred Sudom i dalje predstavlja razlog za ozbiljnu zabrinutost. Smanjivanje broja neriješenih predmeta Vijeća ključni je izazov. Ovo bi, s obzirom na godišnji broj riješenih predmeta Suda moglo trajati više godina.
45. Izazovi koje pred konvencijski sustav stavlja situacije sukoba i kriza u Europi moraju biti prepoznate. Postojeća praksa Suda u ovom pogledu je da se, ako postoji tekući međudržavni predmet, o pojedinačnim zahtjevima koji se tiču istih pitanja ili koji proizlaze iz istih okolnosti, načelno i u mjeri u kojoj je izvedivo, ne odlučuje prije nego što su u međudržavnom predmetu utvrđeni glavni problemi koji proizlaze iz međudržavnih postupaka.
46. Stupanje na snagu Protokola br. 16 vjerojatno će dodatno opteretiti Sud u kraćem i srednjem roku, no dugoročno bi trebalo smanjiti opterećenje.

Konferencija stoga:

47. Pozdravlja napore Suda u smanjivanju broja neriješenih predmeta, uključujući kontinuirano preispitivanje i razvijanje metoda rada Suda.
48. Podsjeća da pravo na podnošenje pojedinačnog zahtjeva ostaje temelj konvencijskog sustava. Buduće reforme i mjere trebaju biti vođene potrebom za daljnjim jačanjem sposobnosti konvencijskog sustava da brzo i učinkovito rješava ozbiljne povrede Konvencije.
49. Izražava ozbiljnu zabrinutost zbog još uvijek velikog broja neriješenih zahtjeva pred Sudom. Primjećuje kako će u narednim godinama biti potrebno poduzeti dodatne korake radi poboljšanja sposobnost Suda za rješavanje neriješenih predmeta. Navedeno će zahtijevati udružene napore svih uključenih aktera: Država stranaka u smanjenju priljeva predmeta putem učinkovite implementacije Konvencije i izvršenjem presuda Suda; Suda u obradi zahtjeva, te Odbora ministara na nadzoru izvršenja presuda.
50. Primjećuje pristup koji je zauzeo Sud u pokušaju usmjeravanja sudskih kapaciteta na predmete koji se odnose na najvažnija pitanja i koji imaju najveći učinak u smislu isticanja disfunkcija u zaštiti ljudskih prava na nacionalnoj razini. Konferencija potiče Sud da u suradnji i dijalogu s Državama strankama nastavi istraživati sve moguće načine upravljanja predmetima, slijedeći jasnu politiku prioriteta, uključujući primjenu postupaka i tehnika čiji je cilj obrada i odlučivanje o jednostavnijim zahtjevima u pojednostavljenom postupku, poštujući pri tome prava svih strana u postupku.
51. Poziva Odbor ministara da pomogne Državama strankama u rješavanju sistemskih i strukturnih problema na nacionalnoj razini i da razmotri najučinkovitije načine za suočavanje s izazovom masivnog priljeva ponavljajućih zahtjeva što je posljedica neizvršenja pilot presuda, a koji priljev može ozbiljno opteretiti Sud bez da nužno doprinese rješavanju temeljnog problema.
52. Prepoznaje važnost zadržavanja odgovarajućeg proračuna za Sud, kao i za Odjel za izvršavanje presuda, u svrhu rješavanja postojećih i budućih izazova.
53. Poziva Države stranke da podrže privremeno upućivanje sudaca, državnih odvjetnika i drugih visoko kvalificiranih pravnih stručnjaka na Sud i da razmotre davanje dobrovoljnih priloga Fondu za ljudska prava ili na posebni račun Suda.
54. Poziva Odbor ministara da do kraja 2019. kao što je predviđeno Deklaracijom iz Brightona, uz konzultacije sa Sudom i drugim zainteresiranim dionicima, dovrši svoju analizu o mogućnostima ostvarivanja uravnoteženog broja predmeta, između ostalog, na sljedeće načine:
  - a) provođenjem sveobuhvatne analize neriješenih predmeta pred Sudom, prepoznavanjem i razmatranjem uzroka priljeva predmeta iz Država stranaka kako bi se na razini Suda i Država stranaka pronašla najprikladnija rješenja
  - b) istraživanjem načina na koji mogu brzo i učinkovito obrađivati predmete, posebice ponavljajuće predmete koje su stranke spremne riješiti postizanjem prijateljskog rješenja spora ili jednostranom izjavom

- c) istraživanjem načina za učinkovitije rješavanje predmeta vezanih uz međudržavne sporove, kao i pojedinačnih zahtjeva koji proizlaze iz situacija međudržavnih sukoba, pritom ne ograničavajući nadležnost Suda i uzimajući u obzir specifične značajke ove kategorije predmeta, vezano, između ostalog i za utvrđivanje činjenica.

Odabir i izbor sudaca – važnost suradnje

55. Jedan od glavnih izazova u ostvarivanju dugoročne učinkovitosti konvencijskog sustava jest osigurati da suci Suda uživaju najveći autoritet u nacionalnom i međunarodnom pravu.
56. U sklopu trenutnog procesa reforme, Odbor ministara razmotrio je navedeni izazov, između ostalog, formiranjem Savjetodavnog odbora stručnjaka o kandidatima za izbor sudaca Suda („Savjetodavni odbor“) te donošenjem smjernica za odabir kandidata. Parlamentarna skupština također je poduzela važne korake u cilju rješavanja ovog pitanja, od kojih je najvažniji formiranje Odbora za izbor sudaca Europskog suda za ljudska prava.
57. Kao što je u svom izvješću za 2017. zaključio Upravni odbor za ljudska prava, govoreći o cijelom postupku odabira i izbora sudaca, napredak je ostvaren, no u nekoliko područja i dalje postoji prostor za poboljšanje.

Konferencija stoga:

58. Pozdravlja napredak koji je već ostvaren kako bi se osiguralo da suci Suda uživaju najveći autoritet u nacionalnom i međunarodnom pravu.
59. Poziva Države članice da osiguraju da su svi kandidati koje uvrštavaju na listu troje kandidata za izbor sudaca Suda najkvalitetniji kandidati koji zadovoljavaju uvjete iz članka 21. Konvencije. Posebice, nacionalni postupci odabira morali bi biti usklađeni s preporukama Odbora ministara u naprijed navedenim smjernicama za odabir kandidata.
60. Poziva Odbor ministara i Parlamentarnu skupštinu da rade zajedno, u otvorenom duhu pune suradnje u interesu učinkovitosti i kredibiliteta konvencijskog sustava, kako bi razmotrili cijeli proces odabira i izbora sudaca Suda s ciljem osiguravanja poštenosti, transparentnosti i učinkovitosti procesa, te izbora najkvalificiranijih i najkompetentnijih kandidata. Izvješće Upravnog odbora za ljudska prava za 2017. trebalo bi služiti kao referentno polazište za ovaj pothvat.
61. Ističe važnost konzultacija Država članica sa Savjetodavnim odborom u dogovorenom roku od tri mjeseca prije predstavljanja liste troje kandidata za izbor sudaca Suda Parlamentarnoj skupštini, brzog odgovaranja na zahtjeve za informacijama Savjetodavnog odbora, te potpunog razmatranja i odgovaranja na mišljenje Savjetodavnog odbora, pri čemu se posebice:
- a) pozivaju Države članice da ne upućuju liste kandidata Parlamentarnoj skupštini ukoliko Savjetodavni odbor još nije dao svoje mišljenje, te ukoliko je Savjetodavni odbor dao negativno mišljenje o jednom ili više kandidata, da tom mišljenju daju odgovarajuću težinu
  - b) potiče Parlamentarnu skupštinu da odbije razmatrati liste kandidata ukoliko Savjetodavni odbor nije imao priliku u potpunosti iznijeti svoje mišljenje, te da u cijelosti razmotri mišljenja koja je dao Savjetodavni odbor.
62. Potiče Parlamentarnu skupštinu da prilikom izmjene Poslovnika u obzir uzme prijedloge koje je u izvješću za 2017. godinu iznio Upravni odbor za ljudska prava.

Pristupanje Europske unije

63. Države članice ponovno potvrđuju važnost pristupanja Europske unije Konvenciji kao načina za poboljšavanje dosljedne zaštite ljudskih prava u Europi te pozivaju institucije Europske unije da poduzmu potrebne korake kako bi se omogućilo dovršavanje procesa koji je predviđen člankom 6., stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji u najkraćem mogućem roku. U svezi s time, Države članice pozdravljaju redovne kontakte između Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije te, gdje je prikladno, sve veće približavanje tumačenja ovih dvaju sudova u vezi ljudskih prava u Europi.

Daljnje mjere

64. Deklaracija se bavi izazovima s kojima je trenutačno suočen konvencijski sustav. Kao što je pokazala reforma koja je u tijeku, za osiguranje buduće učinkovitosti europskog sustava ljudskih prava bit će potrebni stalni i fokusirani naponi Država članica, Suda, Odbora ministara, Parlamentarne skupštine i Glavnog tajnika, nastavno na ostvarene rezultate te uz suočavanje s novim izazovima koji će se pojavljivati.
65. Može se očekivati kako će Protokoli br. 15 i 16 imati važne i značajne učinke na konvencijski sustav te jasno odrediti njegov budući smjer. Njihov učinak, doduše, bit će vidljiv tek kroz dulje vrijeme.

Konferencija stoga:

66. Poziva Odbor ministara, da nastavno na rok za 2019. i ne dovodeći u pitanje prioritete budućih Predsjedništava Odbora ministara, izradi raspored za pripreme i primjenu svih potrebnih dodatnih izmjena, uključujući razmatranje učinaka primjene Protokola br. 15 i 16.

Opće i završne odredbe

67. Konferencija:
- a) poziva dansko Predsjedništvo da dostavi ovu Deklaraciju Odboru ministara;
  - b) poziva Države članice, Sud, Odbor ministara, Parlamentarnu skupštinu i Glavnog tajnika Vijeća Europa da daju puni učinak ovoj Deklaraciji i na prikladan način nastave pratiti mjere koje su poduzeli;
  - c) poziva buduća Predsjedništva Odbora ministara da omoguće budući zamah procesa reforme i primjene Konvencije.

© 2018 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakciju istoga.